

REPUBLIKA E KOSOVES - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 12. juna 2017. godine
Br. Ref.:AGJ 1092/17

PRESUDA

u

slučaju br. KI34/17

Podnosilac

Valdete Daka

**Ocena ustavnosti odluke Sudskog saveta Kosova
KGJK br. 50/2017 od 06. marta 2017. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela gđa Valdete Daka (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva), koju zastupa advokat Artan Qerkini iz advokatske kancelarije „Sejdiu&Qerkini“ sa sedištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava odluku Sudskog saveta Kosova (u daljem tekstu: SSK), KGJK br. 50/2017 od 06. marta 2017. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti gore navedene odluke SSK-a, kojom podnositeljka zahteva tvrdi da su joj povređena prava garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 45. [Pravo na izbor i učešće] i članom 108. [Sudski savet Kosova] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
4. Podnositeljka zahteva je tražila od Suda da uvede privremenu meru i obustavi dekretiranje g. Envera Pecija za poziciju predsednika Vrhovnog suda do donošenja odluke Suda o zahtevu.
5. Podnositeljka zahteva je takođe tražila od Suda da zakaže raspravu u skladu sa pravilom 39 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 27. i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 29, 54, 55 i 56 (1) i (3) Poslovnika o radu.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 16. marta 2017. godine, podnositeljka je podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 16. marta 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Ivan Čukalović i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
9. Dana 17. marta 2017. godine, Sud je obavestio podnositeljku i SSK o registraciji zahteva.
10. Sud je pozvao SSK da dostavi svoje komentare, ako ih ima, do 23. marta 2017. godine.
11. Dana 23. marta 2017. godine, SSK je dostavio svoje komentare Sudu.
12. Dana 23. marta 2017. godine, komentari SSK-a su dostavljeni podnositeljki zahteva i pozvana je da dostavi dodatne primedbe do 05. aprila 2017. godine.
13. Dana 27. marta 2017. godine, sudija izvestilac je preporučio Veću za razmatranje da uvede privremenu meru, koja je i odobrena od strane Veća za razmatranje.

14. Istog datuma, Sud je jednoglasno odlučio da odobri privremenu meru do 16. maja 2017. godine.
15. Dana 31. marta 2017. godine, podnositeljka zahteva je dopunila svoj zahtev dodatnim žalbama.
16. Dana 03. aprila 2017. godine, Sud je prosledio podnesak podnositeljke zahteva SSK-u i pozvao ih da dostave svoje komentare, ako ih imaju, do 07. aprila 2017. godine.
17. Dana 07. aprila 2017. godine, SSK je dostavio svoje komentare u vezi sa dopunom zahteva, kao i nekoliko dodatnih komentara.
18. Dana 12. aprila 2017. godine, o dodatnim komentarima SSK-a je obaveštena podnositeljka zahteva i pozvana je da podnese bilo koje komentare do 18. aprila 2017. godine.
19. Istog datuma, Sud je tražio od SSK-a da dostavi, najkasnije do 18. aprila 2017. godine, sledeće: (i). zapisnik sa sastanka SSK-a na kome se glasalo za kandidate za poziciju predsednika Vrhovnog suda Republike Kosovo; (ii). druge relevantne dokumente za koje je SSK smatrao da se tiču čitavog postupka izbora kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda Republike Kosovo; i (iii). pojašnjenje kriterijuma za ocenu zasluga kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda Republike Kosovo.
20. Dana 18. aprila 2017. godine, SSK je podneo svoje konačne komentare i tražena dokumenta Sudu.
21. Dana 02. maja 2017. godine, Sud je jednoglasno odlučio da produži privremenu meru do 16. juna 2017. godine.
22. Dana 01. juna 2017. godine, Sud je većinom glasova usvojio zahtev kao prihvatljiv i većinom glasova utvrdio povredu.

Pregled činjenica

23. Dana 08. decembra 2016. godine, SSK je doneo odluku KGJK br. 152/2016 o objavljivanju upražnjenog radnog mesta za predsednika Vrhovnog suda.
24. Dana 23. decembra 2016. godine, raspisan je konkurs za ovu poziciju. Podnositeljka zahteva je podnela svoju prijavu na ovaj konkurs i upisana je u krugu za ocenjivanje kandidata.
25. Dana 13. januara 2017. godine, SSK je imenovao Komisiju za ocenjivanje i intervjuisanje radi ispitivanja kandidata.
26. Dana 13. februara 2017. godine, razgovori su održani i Komisija je ocenila kandidate na sledeći način:

1.	Valdete Daka	90 bodova
2.	Nesrin Lushta	87.3 bodova
3.	Enver Peci	85 bodova
4.	Erdogan Haxhibeqiri	83 bodova

27. Dana 06. marta 2017. godine, SSK je nakon glasanja kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda zaključio sledeće:
- U prvom krugu, gđa Valdete Daka, se rangirala na prvom mestu na listi prema dobijenim bodovima zasnovanim na proseku bodova Komisije za ocenjivanje, i imala je 5 glasova ZA, 1 glas PROTIV i 4 UZDRŽANIH;
 - U drugom krugu, gđa Nesrin Lushta, je rangirana na drugom mestu na listi prema dobijenim bodovima zasnovanim na proseku bodova Komisije za ocenjivanje, i imala je 2 glasa ZA, 4 glasova PROTIV i 4 UZDRŽANIH; i
 - U trećem krugu, g. Enver Peci, se rangirao na trećem mestu na listi prema dobijenim bodovima zasnovanim na proseku bodova Komisije za ocenjivanje, i imao je 6 glasova ZA i 4 UZDRŽANIH.
28. Dana 06. marta 2017. godine, SSK je nakon tri kruga glasanja, odlukom KGJK br. 50/2017, izabrao g. Envera Pecija da bude imenovan za predsednika Vrhovnog suda Kosova i uputio svoju nominaciju predsedniku Republike Kosovo da ga imenuje dekretom.

Navodi podnositeljke zahteva

29. Podnositeljka zahteva tvrdi povredu člana 108.4 [Sudski savet Kosova], člana 24.2 [Jednakost pred zakonom] i člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje].
30. Podnositeljka zahteva tvrdi: *“U postupku izbora predsednika Vrhovnog suda Kosova došlo je do nepravilnosti koje utiču na povredu prava podnositeljke zagwarantovanih Ustavom Republike Kosovo i to, inter alia, prava utvrđenog u članu 45. po kome svaki građanin Republike Kosovo ima aktivno biračko pravo (pravo da bira) i pasivno biračko pravo (pravo da bude biran).”*
31. Podnositeljka zahteva traži od Suda da oceni *“da li je povređeno ustavno pravo podnositeljke ovog zahteva, zagwarantovano članom 45. Ustava Republike Kosovo kao rezultat pogrešne primene Pravilnika SSK-a o izboru predsednika Vrhovnog suda Kosova.”*
32. Podnositeljka zahteva navodi da *“[...] ne traži od Suda da se izjasni u vezi sa načinom tumačenja člana 4. navedenog Pravilnika...”,* već da, *“... traži od istog da utvrdi da su njegovom pogrešnom primenom povređena ustavna prava podnositeljke zahteva [...]”*
33. Prema podnositeljki zahteva, na osnovu gore navedenih Pravilnika, SSK je prvo glasao za kandidata koji je imao najbolji rezultat u ocenjivanju; u konkretnom

slučaju, SSK je glasao za nju. Na tom glasanju, 5 (pet) članova je glasalo "ZA", 4 (četiri) članova "UZDRŽANO", dok je 1 (jedan) član glasao "PROTIV".

34. Ona je u nastavku navela da "po oceni SSK-a, prva kandidatkinja nije dobila prostu većinu glasova, te je stoga nastavljeno sa postupkom glasanja za preostala dva kandidata. Kandidat koji je bio rangiran kao treći, g. Enver Peci je nakon glasanja članova SSK-a dobio 6 (šest) glasova „ZA“ i 4 glasa „PROTIV“."
35. Podnositeljka zahteva ocenjuje "Na kraju je po oceni SSK-a g. Enver Peci predložen da bude izabran na poziciju predsednika Vrhovnog suda Kosova, na gore navedeni način. Vredi napomenuti da lista za izbor kandidata ima iscrpni karakter, što znači da se u slučaju kada prvi kandidat dobije prostu većinu glasova glasanje završava i za ostale kandidate se ne glasa uopšte."
36. Podnositeljka zahteva tvrdi da je "postupak izbora zahvaćen povredom stava 2 člana 8. Pravilnika br. 9/2016, preformulisanog članom 4. Pravilnika br. 14/2016 SSK-a".
37. Podnositeljka zahteva navodi da se "ni u kom slučaju uzdržavanje od glasanja ne može smatrati negativnim glasom ili glasom protiv jer takav efekat ima glas PROTIV i ne mogu se izjednačiti uzdržani glas i glas protiv. Uzdržavanje podrazumeva volju članova da ustanove kvorum i omogućće vođenje postupka, da ne učestvuju u glasanju i da su saglasni sa odlukom ostalih članova."
38. Ona dalje primećuje da se "fokus mora usmeriti na pravno i logično tumačenje izražavanja volje SSK-a kao kolegijalnog organa odlučivanja. U konkretnom slučaju, prilikom glasanja, 5 (pet) članova je izrazilo volju ZA izbor kandidatkinje, a samo 1 (jedan) glas je bio PROTIV, i iz tog razloga se mora postaviti pitanje po kakvoj logici je izveden zaključak da je SSK izrazio volju protiv kandidature kandidatkinje Valdete Daka".
39. Podnositeljka zahteva tvrdi da "u odluci od 6. marta 2017. godine, SSK nije postupao u skladu sa ustavnim standardima za predlaganje sudija za rukovodeću poziciju u pravosudnom sistemu Kosova. Ustavna norma traži da se imenovanje, odnosno predlog SSK-a, mora vršiti na osnovu zasluge kandidata, dok odluka 50/2017 SSK-a ne sadrži nikakvo obrazloženje zašto g. Enver Peci ima dovoljno zasluga da bude predložen za predsednika Vrhovnog suda, čak i bez obzira na to da se u odluci navodi **da je bio rangiran na trećem mestu (3) na listi kandidata za predsednika Vrhovnog suda**. Da su se poštovali ustavni standardi za imenovanje sudija na vodećim pozicijama, SSK bi trebalo da obezbedi detaljne razloge o zaslugama g. Envera Pecija koji bi opravdali predlog SSK-a za njegovo dekretovanje za gore navedenu poziciju."
40. Podnositeljka zahteva dalje navodi da se "prilikom izbora kandidata za predsednika Vrhovnog suda Kosova, nisu primenili standardi propisani u članu 108.4 Ustava. Može se očigledno primetiti da Pravilnik 14/2016 SSK-a o postupku izbora, imenovanja, ocenjivanja, suspenzije i razrešenja predsednika sudova ne primenjuje uslove koji su utvrđeni Ustavom. U takvoj

situaciji, moramo uzeti u obzir hijerarhiju sudskih akata, pri čemu Ustav dominira nad bilo kojim drugim pravnim aktom koji je u suprotnosti sa njim.”

41. Podnositeljka zahteva dalje smatra da “prilikom predloga za dekretiranje sudija za rukovodeće uloge, na osnovu ustavnih odredbi, SSK treba da uzme u obzir da će ovaj državni organ značajno pomoći predsedniku Republike, pre nego što dekretuje kandidata za predsednika Vrhovnog suda, da dobije jasnu sliku, pravu i suvoparnu ocenu zasluga, objektivne i subjektivne kriterijume i na kraju, da pruži što kompletniju kandidaturu, uz široku podršku.”
42. Po pitanju iscrpljivanja pravnih sredstava, podnositeljka zahteva je izjavila: „Kako bi potkrepela gore navedene pravne stavove, podnositeljka zahteva se poziva na praksu Ustavnog suda, ustanovljenu presudom br. KI99/14 i KI100/4, podnosioci Shyqri Sylja i Laura Pula, u kojoj je Ustavni sud, između ostalog, utvrdio: „Međutim, Sud primećuje da iako postoje pravna sredstva u slučaju podnosilaca zahteva ne bi bila delotvorna. Štaviše, uzimajući u obzir specifičnost postupka izbora za poziciju Glavnog državnog tužioca i neophodnost da se to učini blagovremeno, Sud je mišljenja da ne postoji pravno sredstvo za iscrpljenje“.

Zahtev za privremenu meru

43. Podnositeljka zahteva traži da Sud uvede privremenu meru na osnovu člana 116 (2) Ustava, člana 27. Zakona i pravila 54 Poslovnika o radu.
44. Podnositeljka zahteva tvrdi da “izvršenje odluke SSK-a koja sadrži niz povreda individualnih prava zagwarantovanih Ustavom predstavljalo bi samo po sebi još jednu dodatnu povredu zagwarantovanih prava. Samo izvršenje ove protivustavne odluke uskratilo bi zakonitost i ustavnost funkcionisanja Vrhovnog suda Kosova. Sve odluke koje bi bile donete pod rukovodstvom g. Envera Pecija bi mogle biti proglašene protivzakonitim, koja činjenica krši načelo pravne sigurnosti građana Kosova. Ako bi presuda u moju korist od strane Ustavnog suda dovela do mog izbora za predsednika Vrhovnog suda Kosova, unifikovane odluke Vrhovnog suda donete pod rukovodstvom g. Pecija, a koje se donose u cilju jedinstvenog sprovođenja zakona, smatrale bi se nevažećim”.

Komentari Sudskog saveta Kosova

45. SSK “naglašava da je podneti zahtev neprihvatljiv, zbog činjenice da podnositeljka zahteva nije ovlašćena strana da pokrene ovu stvar pred Ustavnim sudom“.

[...]

Odluka SSK-a je upravni akt i kao takva, upravni spor može da se pokrene protiv nje pred Osnovnim sudom u Prištini, Odeljenje za upravna pitanja. Podnositeljka zahteva može eventualno da podnese slučaj Ustavnom sudu tek nakon iscrpljivanja svih pravnih sredstava predviđenih zakonom, a u ovom slučaju, podnositeljka zahteva ih nije iscrpela.”

46. Na sastanku od 6. marta 2017. godine, nakon glasanja u vezi sa ovim pitanjem, Sudski savet Kosova je zaključio sledeće: „...“
- U prvom krugu **gđa Valdete Daka** je rangirana na prvom mestu na listi prema dobijenim bodovima zasnovanim na proseku bodova Komisije za ocenjivanje i imala je **5 glasova ZA, 1 glas PROTIV i 4 UZDRŽANIH;**
 - U drugom krugu, **gđa Nesrin Lushta** je rangirana na drugom mestu na listi prema dobijenim bodovim zasnovanim na proseku bodova Komisije za ocenjivanje i imala je **2 glasa ZA, 4 glasova PROTIV i 4 UZDRŽANIH;** i
 - U trećem krugu, **g. Enver Peci,** je rangiran na trećem mestu na listi prema dobijenim bodovima zasnovanim na proseku bodova Komisije za ocenjivanje i imao je **6 glasova ZA i 4 UZDRŽANIH.**”
47. Što se tiče navodne povrede člana 4. Pravilnika br. 14/2016 o izmeni člana 8. Pravilnika 09/2016 o postupcima izbora, imenovanja, ocenjivanja, suspenzije i razrešenja predsednika sudova i nadzornih sudija, SSK navodi da je „**UZDRŽANO GLASANJE** proceduralni institut koji koriste gotovo sve institucije Republike Kosova kada glasaju o određenim slučajevima. Tvrdnja da ovaj institut nije regulisan zakonom ili propisom se neće smatrati kao sporna stvar, jer ne možemo da nađemo takvu uredbu za glasanje **ZA** i **PROTIV**. Po pravilu, ovo pitanje takođe nije odlučno regulisano od strane Vlade Republike Kosova, ali tokom donošenja odluka, ova institucija koristi glasove **ZA**, **PROTIV** i **UZDRŽANE** i nijedna odluka nije nikada osporena kao rezultat ovog glasanja”.
48. U odgovoru na navodnu povredu člana 45. [Pravo na izbor i učešće] Ustava, SSK smatra da: “[...] ova zakonska odredba mora obavezno da se primenjuje za sve kandidate, nakon čega ju je u ovom slučaju SSK nezavisno i nepristrasno primenio.”
49. SSK je dalje tražio od Suda da odbaci zahtev podnositeljke za privremenom merom i za raspravu.
50. SSK takođe smatra da “... u postupku izbora kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda nije primenjiv ustavni standard iz člana 108, stav 4 Ustava Kosova, samim sprovođenjem prethodnog postupka pred Komisijom za ocenjivanje koja je izvršila ocenu i na osnovu ličnih zasluga, smatramo da je u ovom postupku, u ovom slučaju, primenjeno i načelo meritokracije. Treba imati u vidu da se u SSK-u u svojstvu kolektivnog organa koji se prema Ustavu sastoji od 13 članova odlučuje u diskreciji članova ovog organa koju izražavaju preko procesa glasanja zasnivajući se na postupcima regulisanim prema unutrašnjem aktu dotičnog organa, ali i prema Zakonu o Sudskom savetu Kosova.”
51. Pored toga, SSK navodi da je: “[...] član 24.2 Ustava Republike Kosovo propisao da se niko ne sme diskriminisati na osnovu pola...“, međutim, ova

odredba nije propisala nijedno pravo osobi koje je pozivajući se na takvo pravo stvorilo pozitivan rezultat za samu sebe. Pored toga, polazeći od načela člana 3, Jednakost pred zakonom koji se sastoji u pravu građana da ne budu diskriminirani u smislu uživanja prava i sloboda gde svako treba da uživa istu zaštitu pod istim uslovima bez obzira na razlike među ljudima“.

52. Konačno, SSK smatra da je “evidentno da Sudski savet Kosova nije počinio nikakve formalne i proceduralne propuste koje bi učinili proces za predlog najpovoljnijeg kandidata za poziciju Vrhovnog suda Kosova neadekvatnim, ništavim ili zakonski neodgovarajućim.”

Dodatni komentari podnositeljke zahteva

53. Podnositeljka zahteva je prokomentarisala da: “Ustav Republike Kosovo definiše najmanje dve komponente koje treba da služe kao vodiči SSK-u u vezi sa predlozima ove institucije koji se odnose na imenovanje sudija na vodećim pozicijama u pravosuđu na Kosovu. Ove komponente su: **zasluge kandidata** i pol i etnička jednakost među kandidatima”.
54. Što se tiče obrazloženja odluke SSK-a u vezi sa zaslugama kandidata, podnositeljka zahteva je prokomentarisala da “u odluci od 6. marta 2017. godine, SSK nije postupao u skladu sa ustavnim standardima za predlaganje sudija za rukovodeću poziciju u pravosudnom sistemu Kosova. Ustavna norma traži da se imenovanje, odnosno predlog SSK-a, mora vršiti na osnovu zasluge kandidata, dok odluka 50/2017 SSK-a ne sadrži nikakvo obrazloženje zašto g. Enver Peci ima dovoljno zasluga da bude predložen za predsednika Vrhovnog suda, čak i bez obzira na to da se u odluci navodi **da je bio rangiran na trećem mestu (3) na listi kandidata za predsednika Vrhovnog suda**. Da su se poštovali ustavni standardi za imenovanje sudija na vodećim pozicijama, SSK bi trebalo da obezbedi detaljne razloge o zaslugama g. Envera Pecija koji bi opravdali predlog SSK-a za njegovo dekretovanje za gore navedenu poziciju”.
55. Što se tiče poštovanja Ustava od strane SSK-a tokom izbora predsednika Vrhovnog suda, podnositeljka zahteva je prokomentarisala da “prilikom izbora kandidata za predsednika Vrhovnog suda Kosova, [SSK] nije primenio standarde propisane u članu 108.4 Ustava. Može se očigledno primetiti da Pravilnik 14/2016 SSK-a o postupku izbora, imenovanja, ocenjivanja, suspenzije i razrešenja predsednika sudova ne primenjuje uslove koji su utvrđeni Ustavom. U takvoj situaciji, moramo uzeti u obzir hijerarhiju zakonskih akata, pri čemu Ustav dominira nad bilo kojim drugim pravnim aktom koji je u suprotnosti sa njim”.
56. Što se tiče primene člana 31. Ustava u njenom slučaju, podnositeljka zahteva je prokomentarisala da „neuspeh da se primene ustavne norme za imenovanje kandidata za predsednika Vrhovnog suda Kosova, čini čitav postupak izbora ništavim i nepravilnim, član 31. Ustava Kosova garantuje [...] jednaku zaštitu prava pred sudovima, ostalim državnim organima, kao što je u stvari i SSK. Prema tome, nema dileme da su efekti člana 31. Ustava van sudskih postupaka”.

57. Konačno, podnositeljka zahteva se poziva na Mišljenje br. 19 (2016) Konsultativnog veća evropskih sudija (CCJE) gde se naglašava da postupci za imenovanje predsednika sudova treba da slede istu putanju kao postupci za izbor i imenovanje sudija, uzimajući u obzir zasluge i sudsko iskustvo kandidata.

Odgovor SSK-a na dodatne komentare podnete od strane podnositeljke zahteva

58. U odnosu na tvrdnje podnositeljke zahteva prema članu 108 (4) Ustava, SSK je prokomentarisao da *„gore pomenuti ustavni tekst uspostavlja nekoliko opštih premisa i ustavnih standarda na kojima se predlozi za imenovanje sudija trebaju zasnovati. Ovi principi i standardi treba svakako da posluže kao vodeći principi u procesu izbora kandidata koji će se imenovati za više pravosudne pozicije. Sudski savet Kosova je neprekidno pružao podršku i potvrdio takve ustavne standarde i ovi su standardi ti koji su vodili svaki proces regrutacije za sudijska mesta. Međutim, gore navedena odredba se uopšte ne odnosi na proces predlaganja ili imenovanja kandidata za poziciju predsednika sudova, a pogotovo ne za poziciju predsednika Vrhovnog suda Kosova.”*
59. SSK smatra da je član 103 (4) [Organizacija i jurisdikcija sudova] Ustava u vezi sa članom 22. [Imenovanje predsednika sudova i sudija nadzornika] Zakona (br. 03/L-223) o SSK-u u potpunosti poštovan u procesu izbora predsednika Vrhovnog suda. U tom smislu, SSK je prokomentarisao: *„Smatramo da se u smislu ove dve relevantne zakonske odredbe ceo proces predloga i imenovanja kandidata za predsednika Vrhovnog suda treba da se izgradi. Što se tiče prve zakonske odredbe, Zakon o Sudskom savetu Kosova se poziva na Ustav Kosova, odnosno na član 103 (4) koji propisuje da kandidat za mesto predsednika Vrhovnog suda treba da bude izabran među redovima sudija Vrhovnog suda. Osim toga, stav 2 ovog člana propisuje sledeće: „Predsednike sudova imenuje Savet nakon konsultacija sa sudijama odgovarajućih sudova. Tokom imenovanja predsednika sudova, Savet mora uzeti u razmatranje obuku specijalizovanog upravljanja ili iskustva u istom“. Jasno se može videti iz navedene zakonske odredbe da proces imenovanja predsednika sudova nije izolovan proces koji u potpunosti zavisi od intervjua ili procesa testiranja. Gore navedena odredba instalira proces konsultacija, dobijanjem mišljenja sudija odgovarajućih sudova prilikom predlaganja ili imenovanja ovih predsednika sudova”.*
60. Što se tiče ocene zasluga kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda, SSK je prokomentarisao da je *“[...] Sudski savet Kosova uspešno okončao svoju zakonsku obavezu u vezi sa davanjem predloga za imenovanje predsednika Vrhovnog suda Kosova. Osim toga, Sudski savet Kosova je nakon davanja predloga za imenovanje predsednika Vrhovnog suda Kosova uzeo u obzir i drugi zakonski uslov, odnosno posebnu obuku upravljanja ili radno iskustvo. U tom cilju, Sudski savet Kosova je smatrao da predloženi kandidat ima potrebnu specijalizaciju i adekvatno iskustvo u upravljanju da drži najvišu pravosudnu poziciju na Kosovu”.*

61. Što se tiče pozivanja podnositeljke zahteva na Mišljenje br. 19 (2016) Konsultativnog veća evropskih sudija, SSK je prokomentarisao da: “pozivanjem na referencu [...] na Mišljenje br. 19 (2016) Konsultativnog veća evropskih sudija, koje služi kao organ Saveta Evrope čiji član nije Republika Kosovo, smatramo kao prihvatljivim i evidentnim postojanje ovih dobro poznatih međunarodnih standarda u ovoj oblasti, ali oni ni na jedan način nisu direktno primenjivi u specifičnom kontekstu Kosova, a samim tim, sve dok takvi dokumenti ne predstavljaju obavezan instrument prema pozitivnim zakonima, mi smatramo pozivanje na te standarde nebitnim”.
62. Konačno, SSK je naveo da su u smislu člana 20. stav 2 Zakona o SSK (br. 03/L-223), sudije Vrhovnog suda konsultovane u vezi sa kandidatima koji su se prijavili za poziciju predsednika Vrhovnog suda. Sudije Vrhovnog suda su iznele mišljenja o svakom kandidatu na sledeći način:
1. *Gđa Valdete Daka 1 (jedno) pozitivno mišljenje;*
 2. *Gđa Nesrin Lushta 4 (četiri) pozitivna mišljenja;*
 3. *G. Enver Peci 4 (četiri) pozitivna mišljenja;*
 4. *G. Erdogan Haxhibeqiri, 3 (tri) pozitivna mišljenja.*

Relevantne ustavne, zakonske i druge odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 103. [Organizacija i Jurisdikcija Sudova]

[...]

4. *Predsednika Vrhovnog suda imenuje Predsednik Kosova, iz redova sudija Vrhovnog suda, na mandat od sedam godina, bez mogućnosti ponovnog izbora, nakon predloga Sudskog Saveta Kosova o imenovanju ili razrešenju istog.*

Zakon br. 03/L-223 o Sudskom savetu Kosova

Član 22.

Imenovanje predsednika sudija i sudija nadzornika

1. *Predsednik Vrhovnog suda Kosova mora biti imenovan kao što je predviđeno u članu 103 (4) Ustava.*

Pravilnik br. 14/2016 Sudskog saveta Kosova

Član 4

“Sudski savet glasa tajno i kandidat koji primi prostu većinu glasova se smatra izabranim kandidatom za poziciju predsednika suda”.

Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi

Član 48 Glasanje

“48.3. Uzdržani glasovi će biti ubeleženi sa svrhom ustanovljavanja kvoruma, ali neće imati ulogu u rezultatu glasanja”.

Tačke 37 i 38 Mišljenja br. 19 (2016) Konsultativnog veća evropskih sudija (CCJE)

“37. Način na koji se predsednici sudova biraju ili imenuju varira u državama članicama od odgovora u upitniku. Ovi postupci su pod uticajem postojećeg sistema sudske uprave i uloge predsednika sudova. U nekim sistemima, predsednici su imenovani ili unapređeni iz redova sudija, dok drugi dozvoljavaju da se imenovanja ili izbori izvrše spolja. U slučaju poslednjeg, zasluge kandidata, kao i njegovo ili njeno sudijsko iskustvo se uzima u obzir”.

“38. CCJE smatra da postupci za imenovanje predsednika sudova treba da slede istu putanju kao postupak za izbor i imenovanje sudija. To će uključiti proces ocenjivanja kandidata i organa koji ima ovlašćenje da izabere i/ili imenuje sudije u skladu sa standardima utvrđenim u Preporuci CM/Rec (2010) 12 i prethodnim mišljenjima CCJE17”.

Ocena prihvatljivosti

63. Sud prvo ispituje da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku o radu.
64. U tom smislu, Sud se poziva na član 113 (7) Ustava, koji propisuje:
- “Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom. ”*
65. Sud smatra da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana u skladu sa članom 113 (7) Ustava.
66. Sud se poziva na članove 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 48 Tačnost podneska

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

Član 49
Rokovi

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta.”

67. Sud takođe uzima u obzir pravilo 36 (1) Poslovnika o radu, koje propisuje:

“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

b) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke, ili

(c) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, ili

(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan“.

68. Što se tiče uslova utvrđenih članom 113 (7) Ustava, Sud smatra da su podnosioci zahteva u obavezi da iscrpe samo pravna sredstva koja su dostupna da bi mogla da obezbede pravno zadovoljenje u odnosu na njihove pritužbe i pruže razumne izgledе za uspeh. Prema tome, mora biti jasan osnov za to pravno sredstvo u unutrašnjem pravu (Vidi, *inter alia* presudu ESLJP-a od 28. jula 1999, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, stav 74).

69. Sud primećuje da odredbe važećeg zakona, Zakona br. 03/L-223 o Sudskom savetu Kosova ne predviđaju pravna sredstva protiv odluke koju osporava podnositeljka zahteva.

70. Sud primećuje da je SSK naveo da je u konkretnom slučaju podnositeljka zahteva mogla da pokrene upravni spor i iskoristi pravna sredstva koja su joj na raspolaganju na osnovu Zakona br. 03/L-202 o upravnim sporovima. Međutim, SSK nije potkrepeo tu tvrdnju relevantnom sudskom praksom u uporedivim slučajevima, u kojima se vidi da bi podnositeljka zahteva imala razumne izgledе za uspeh u slučaju da izabere da pokrene upravni spor.

71. Po pitanju iscrpljivanja pravnih sredstava u uporedivim slučajevima, Sud ponavlja svoje nalaze u presudi u slučajevima KI99/14 i KI100/14: *“Međutim, Sud primećuje da iako postoje pravna sredstva, u slučaju podnosioca zahteva ne bi bila delotvorna. Štaviše, uzimajući u obzir specifičnost postupka izbora za poziciju Glavnog državnog tužioca i neophodnost da se to učini blagovremeno, Sud je mišljenja da ne postoji pravno sredstvo za iscrpljenje”* (Ustavni sud Republike Kosovo: Slučaj br. KI99/14 i KI100/14, podnosilac zahteva *Shyqyri Syla i Laura Pula, Ocena ustavnosti odluka Tužilačkog saveta Kosova vezanih za postupak izbora Glavnog državnog tužioca*, presuda od 08. jula 2014. godine, u stavu 50).

72. Štaviše, u slučajevima gde predloženo pravno sredstvo u stvari nije pružilo razumne izgledе za uspeh, na primer u smislu ustanovljene nacionalne sudske prakse, činjenica da ga podnosilac zahteva nije iskoristio nije prepreka za prihvatljivost (Ustavni sud Republike Kosovo: Slučaj br. KI56/09, *Fadil Hoxha*

i 59 drugih protiv Skupštine opštine Prizren, presuda od 22. decembra 2010. godine, u paragrafu 45 sa daljim referencama).

73. Uzimajući u obzir specifičnost postupka izbora za poziciju predsednika Vrhovnog suda Kosova i neophodnost da se to uradi blagovremeno, Sud je mišljenja da ne postoji pravno sredstvo koje efikasno rešava tvrdnje koje je pokrenula podnositeljka zahteva.
74. Što se tiče zakonskog roka od 4 (četiri) meseca propisanog članom 49. Zakona, Sud smatra da kada je od početka jasno da podnosilac nema delotvorno pravno sredstvo, rok od četiri meseca teče od dana kad se dogodila radnja kojoj se prigovara ili od dana kad je podnosilac zahteva direktno pogođen ili kad je postao svestan takve radnje ili imao saznanje o njenim negativnim efektima (*Dennis i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odluka); *Varnava i drugi protiv Turske* [GC], stav 157).
75. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da je zahtev podnositeljke podnet u skladu sa zakonskim rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.
76. Sud primećuje da je podnositeljka zahteva precizno navela koja su prava, garantovana Ustavom i Konvencijom, povređena na njenu štetu navodnom neustavnošću postupaka glasanja o nominovanju predsednika Vrhovnog suda.
77. Nakon što je ispitao žalbe i zapažanja podnositeljke zahteva i komentare SSK-a, Sud smatra da zahtev pokreće ozbiljna pitanja o činjenicama i zakonu koja su takve složenosti da njihovo utvrđivanje treba da zavisi od ispitivanja merituma. Prema tome, zahtev se ne može smatrati očigledno neosnovanim u smislu pravila 36 (1) (d) Poslovnika o radu, i nije utvrđen nijedan drugi osnov da se proglasi neprihvatljivim (Vidi, na primer: slučaj *A i B protiv Norveške*, [VV], predstavke br. 24130/11 i 29758/11, presuda od 15. novembra 2016. godine, stav 55 i vidi, takođe: *mutatis mutandis*, slučaj br. KI132/15, *Manastir Visoki Dečani*, presuda Ustavnog suda Republike Kosovo od 20. maja 2016. godine).

Meritum zahteva

78. Sud podseća da podnositeljka zahteva tvrdi povredu članova 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 45. [Pravo na izbor i učešće], i 108. 4 [Sudski savet Kosova] Ustava.
79. U tom smislu, Sud se poziva na član 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava, koji propisuje:

“1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.”

80. Sud se poziva na stav 1, člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koji propisuje:

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih ”.

81. Sud se poziva na član 45. [Pravo na izbor i učešće] Ustava, koji propisuje:

“1. Svaki državljanin Republike Kosovo koji je napunio osamnaest godina, čak i na dan izbora, ima pravo da bira i bude biran, osim ako je to pravo ograničeno odlukom suda.

2. Glasanje je lično, jednako, slobodno i tajno.

3. Državne institucije podržavaju mogućnosti za učešće svih lica u javne aktivnosti i pravo svakog da na demokratski način utiče na odluke javnih organa ”.

82. Pored toga, Sud se poziva na član 108. [Sudski savet Kosova] Ustava, koji, *inter alia*, propisuje:

“1. Sudski savet Kosova obezbeđuje nezavisnost i nepristrasnost sudskog sistema.

2. Sudski savet Kosova je potpuno nezavisna institucija u sprovođenju svojih funkcija. Sudski savet Kosova obezbeđuje da su sudovi na Kosovu nezavisni, profesionalni i nepristrasni i da odražavaju multietničnost Republike Kosovo i da poštuju načelo polne jednakosti. Savet će dati prednost imenovanju za sudije pripadnicima zajednica koje nisu dovoljno zastupljene, na zakonom propisan način.

[...]

4. Predlog o imenovanju sudija se vrši na osnovu otvorene procedure imenovanja, na osnovu zasluge kandidata, i ovaj predlog odražava načelo polne jednakosti i etničku raznolikost teritorijalne jurisdikcije relevantnog suda. Svi kandidati trebaju ispuniti zakonom određene kriterije”.

83. Sud primećuje da je na Sudu da okarakteriše činjenice slučaja *vis-a-vis* ustavnim normama i ne obavezuje ga karakterizacija data od strane podnositeljke zahteva ili SSK-a (Vidi: Ustavni sud Republike Kosovo: slučaj br. KO73/16, podnosilac zahteva: Ombudsman, ocena ustavnosti Administrativnog cirkulara br. 01/2016 donetog 21. januara 2016. godine od strane Ministarstva javne administracije Republike Kosovo, presuda od 8. decembra 2016. godine, stav 78 sa daljim referencama).

84. U vezi sa članom 24 (1) Ustava, Sud podseća da su „*pred zakonom svi jednaki*“. Sud smatra da ovo znači da se opšti principi jednakog postupanja primenjuju na sve postupke javnih organa u njihovim odnosima sa pojedincima.
85. Ovaj princip je konkretnije utvrđen u stavu 1 člana 31. Ustava, koji propisuje da svi javni organi u svojim postupcima moraju da garantuju jednaku zaštitu prava pojedinaca.
86. Pored toga, Sud podseća da član 108 (1) Ustava obavezuje SSK da garantuje nezavisno i nepristrasno funkcionisanje sudskog sistema. U tom smislu, Sud smatra da kvalitet postupaka odlučivanja u okviru SSK-a mora biti zasnovan na principima nezavisnosti i nepristrasnosti, kao preduslov za garantovanje nepristrasnosti i nezavisnosti pravosudnog sistema u celini.
87. Osim toga, Sud podseća da član 108 (4) Ustava propisuje da predlozi za imenovanje sudija moraju biti zasnovani, *inter alia*, na zaslugama kandidata.
88. Sud primećuje da je princip meritokracije usko povezan sa principom jednakosti pred zakonom, jednakom zaštitom prava, principom pravne sigurnosti i principom otvorenosti.
89. U procesu izbora koji je sproveden od strane SSK-a, svaki od kandidata za imenovanje za predsednika Vrhovnog suda je ocenjen u skladu sa kriterijumima zasnovanim na zaslugama kako bi se utvrdila njihova podobnost za navedenu poziciju. Na osnovu informacija dostavljenih Sudu, proizilazi da je za četiri kandidata ocenjeno da imaju dovoljno zasluga za ovu poziciju, s obzirom da je svaki od kandidata ostvario rezultat od najmanje 80 bodova. Iako ni podnositeljka zahteva, niti SSK nisu naveli tačno značenje ovih rezultata, s obzirom na to da su, u principu, sva četiri kandidata prihvaćena u procesu glasanja, Sud primećuje da je SSK smatrao da svaki od kandidata ima dovoljno zasluga da se kvalifikuje za ovu poziciju.
90. Kao takvo, osnovno pitanje u pogledu zasluga svakog od kandidata da se kvalifikuje za poziciju predsednika Vrhovnog suda nije pitanje koje je trebalo da bude rešeno glasanjem jer je ono već rešeno u procesu preliminarne ocene. Proces glasanja je imao za cilj da izabere jednog od četiri dovoljno kvalifikovanih kandidata.
91. Sud podseća da u procesu glasanja osnovni aspekt principa „*jednakosti*“ predstavlja to da će svaki od kandidata imati koristi od „*jednakih mogućnosti*“. To znači da će svi kandidati imati mogućnost da budu pravično i jednako ispitani.
92. Dalje, prema „*opštem principu jednakosti*“, Sud mora oceniti na osnovu testa proporcionalnosti da li je podnositeljka zahteva/kandidat stavljena u ravnopravan položaj tokom procesa glasanja za izbor kandidata za imenovanje za predsednika Vrhovnog suda.
93. Sud je upoznat sa slobodom procene SSK-a pri glasanju za kandidata za koga oni smatraju da je najpodobniji za dobijanje pozicije predsednika Vrhovnog

suda. Međutim, ta sloboda nije apsolutna i ne može se smatrati da je toliko široka da zanemari principe pravičnosti i jednakosti u procesu glasanja.

94. Sud razmatra „postupke u celini“, što znači da se čitav proces glasanja razmatra u smislu poštovanja principa jednakosti i pravičnosti. Na taj način, Sud preispituje fundamentalni kvalitet procesa glasanja u celini u odnosu na sve kandidate, a ne samo u odnosu na podnositeljku zahteva posebno. Sud smatra da glasanje znači „izbor među alternativama“ i da uzdržanost znači „ne učestvovati u procesu glasanja“.
95. Sud primećuje da u procesu glasanja sprovedenom od strane SSK-a zapravo nije bilo biranja među alternativama jer se o svakom kandidatu glasalo zasebno. Tek nakon odbijanja jednog kandidata, razmatran je i glasalo se o sledećem kandidatu. S obzirom na to da je izabran treći kandidat za koga se glasalo, za četvrtog kandidata se nije ni glasalo.
96. Pored toga, u svakom krugu glasanja, svaki od birača je ponovo imao mogućnost da glasa za ili protiv kandidata za koga se glasalo. Zapravo, svaki član SSK-a koji glasa je mogao da izbegne izbor jer kada se posmatra postupak u celini, jasno je da je svaki član SSK-a koji glasa mogao da glasa za sve kandidate ili je mogao da glasa protiv svih kandidata.
97. Što se tiče uzdržanosti, Sud primećuje da je proces omogućavao da članovi SSK-a koji glasaju ne samo da su imali priliku da to urade, već i da su se uzdržali na selektivan način; drugim rečima, umesto da se uzdrže od učešća u procesu glasanja u celini, članovi SSK-a koji glasaju su izabrali da učestvuju u glasanju za jednog kandidata i da ne učestvuju u glasanju za nekog drugog kandidata, kako se čini na arbitraran način.
98. Pored toga, Sud smatra da čak i u slučajevima kada se primjenjuje uzdržano glasanje, javni organ je obavezan da jasno reguliše značenje i vrednost uzdržanog glasa. Propust da se predvidi uzdržano glasanje i neuspeh da se predvidi njegov uticaj na proces glasanja stvara pravnu nesigurnost, jer umanjuje principe otvorenosti i predvidivosti.
99. U ovim okolnostima, Sud primećuje da sadašnji oblik regulisanja procesa glasanja ne pruža „jednake mogućnosti“ kandidatima, jer proces ne predviđa proceduralne mehanizme zaštite u vezi sa garantovanjem jednakog tretmana.
100. Nejednakost se ne zasniva na nekom posebnom kvalitetu kandidata, već na suštinski nepravednom postupku glasanja koji omogućava članovima SSK-a koji glasaju, da glasaju više puta i da se selektivno uzdrže po kandidatu.
101. Upražnjeno mesto predsednika Vrhovnog suda je samo jedan konkurs. Samo jedan kandidat može biti imenovan na tu poziciju. Svaki birač treba samo da da svoj glas za jednog, a ne za dva, tri ili više kandidata. Proces glasanja je samo jedan proces i svakom članu SSK-a koji glasa, se mora dozvoliti ili da učestvuje ili da se uzdrži - sve ili ništa.
102. Sud smatra da proces glasanja koji je sproveo SSK predstavlja nepravičnost u postupku glasanja, jer je nemoguće znati ko učestvuje u glasanju, a ko ne.

Istovremeno, nemoguće je znati ko zaista ima podršku većine članova SSK-a koji glasaju, a ko ne.

103. Sledstveno, Sud smatra da nejednakost u procesu glasanja ne osigurava da svi kandidati imaju koristi od jednakosti pred zakonom koja je zagarantovana članom 24 (1) Ustava i od jednake zaštite prava zagarantovane članom 31 (1) Ustava. Kao posledica ovih nejednakosti, Sud smatra da SSK nije postupio u skladu sa svojim ustavnim obavezama da obezbedi nezavisnost i nepristrasnost sudskog sistema i da usvaja predloge za imenovanje u sudskom sistemu na osnovu zasluga, kako je propisano članom 108. stavovi 1 i 4 Ustava.
104. Na osnovu prethodnih razmatranja, Sud smatra da proces glasanja za nominaciju kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda nije u skladu sa članom 24 (1) [Jednakost pred zakonom] i članom 31 (1) [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 108 (1) i (4) [Sudski savet Kosova] Ustava. Sud smatra da proces glasanja ne pruža dovoljne procesne garancije za zaštitu jednakosti kandidata, i da kao takav narušava javnu percepciju o nezavisnosti i nepristrasnosti pravosudnog sistema koje je SSK dužan da osigura.
105. U tom smislu, Sud smatra da se i oblik imenovanja predsednika Vrhovnog suda mora sagledati tako da bude u skladu sa principima otvorenosti, meritokracije i predvidivosti. To utiče na nezavisnost i nepristrasnost u celokupnom upravljanju pravdom na Kosovu i utiče na poverenje koje sudovi u jednom demokratskom društvu moraju da inspirišu kod javnosti (Vidi, *mutatis mutandis*, presuda ESLJP-a od 15. oktobra 2009. godine, *Micallef protiv Malte*, [VV], predstavka br. 17056/06, stav 99 i reference koje su tu navedene).
106. Dakle, Sud zaključuje da SSK treba da sprovede novi proces glasanja kako bi među kandidatima izabrao kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda. To novo glasanje mora da bude u skladu sa nalazima ovog Suda i u saglasnosti sa duhom i slovom Ustava Republike Kosova.
107. Nakon što je utvrdio da proces glasanja koji je sproveo SSK pri izboru kandidata za predsednika Vrhovnog suda nije u skladu sa članovima 24 (1) [Jednakost pred zakonom], 31 (1) [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 108 (1) i (4) [Sudski savet Kosova] Ustava, Sud smatra da nije neophodno da razmotri navode podnositeljke zahteva u vezi sa članom 45 [Pravo na izbor i učešće] Ustava.

Zahtev podnositeljke da se održi usmena rasprava

108. Što se tiče zahteva podnositeljke da se održi usmena rasprava, Sud se poziva na član 20. Zakona, koji, *inter alia*, propisuje:

“1.Ustavni sud donosi odluku o predmetu nakon zaključivanja usmene rasprave. Stranke mogu odustati od usmene rasprave.

2. Bez obzira na stav 1 ovog člana, na osnovu svoje procene, sud može doneti odluku o postupku koji je predmet ustavnog razmatranja na osnovu spisa predmeta”.

109. Sud smatra da su dokumenti koji se nalaze u zahtevu dovoljni da odluči o ovom slučaju u skladu sa tekstom člana 20. stav 2 Zakona.
110. Dakle, zahtev podnositeljke da se održi usmena rasprava je odbačen.

Zaključak

111. U zaključku, Sud nalazi da mehanizam glasanja koji je primenio SSK za kandidate za imenovanje jednog kandidata na poziciju predsednika Vrhovnog suda nije predvideo neophodne zaštitne mere koje bi garantovale dovoljnu primenu principa jednakosti, transparentnosti i otvorenosti i tokom procesa glasanja. Kao rezultat takvog pogrešnog i nedoslednog procesa glasanja, svi kandidati za predsednika Vrhovnog suda, uključujući i podnositeljku zahteva stavljeni su u poziciju pravne nesigurnosti, nejednakosti i nezasluženog izbora.
112. Sud primećuje da nije njegov zadatak da spekuliše o tome koji je kandidat najpodobniji za mesto predsednika Vrhovnog suda. Sud želi da se uveri da su glasanje i proces glasanja u skladu sa Ustavom. Usaglašenost sa ustavnim standardima, *inter alia*, podrazumeva: (i) proces glasanja koji garantuje jednakost, transparentnost i otvorenost kandidatima; (ii) logičnu koherentnost i povezanost između procesa glasanja i izbora kandidata koji je izabran na osnovu demokratski izraženog izbora članova SSK-a koji glasaju.
113. Sud ponavlja da je upoznat sa slobodom procene SSK-a pri izboru kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda. Međutim, ta sloboda nije apsolutna i ne može da se tumači na takav način da bude u suprotnosti sa duhom i slovom Ustava.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113 (7) i 116 (1) i (2) Ustava, članovima 27., 47. i 48. Zakona i pravilima 56 (1) i 63 (1) i (5) Poslovnika o radu, 01. juna 2017. godine,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI, većinom glasova, zahtev prihvatljivim;
- II. DA UTVRDI, većinom glasova, da je došlo do povrede člana 24 (1) [Jednakost pred zakonom], 31 (1) [Pravo na pravično i nepristrasno sudenje] i 108 (1) i (4) [Sudski savet Kosova] Ustava;
- III. DA UTVRDI da nije neophodno ispitati da li je došlo do povrede člana 45 [Pravo na izbor i učešće] Ustava;
- IV. DA PROGLASI ništavom odluku KGJK br. 50/2017 Sudskog saveta Kosova od 06. marta 2017. godine;
- V. DA NALOŽI Sudskom savetu Kosova da sprovede novi proces glasanja za izbor kandidata za poziciju predsednika Vrhovnog suda u skladu sa nalazima u ovoj presudi;
- VI. DA NALOŽI Sudskom savetu Kosova da u skladu sa pravilom 63 (5) Poslovnika o radu dostavi Ustavnom sudu informacije o preduzetim merama za izvršenje ove presude;
- VII. DA OSTAJE snažno posvećen ovom pitanju u očekivanju sprovođenja ovog naloga;
- VIII. DA NALOŽI da se ova presuda dostavi predsedniku Republike Kosovo i strankama;
- IX. DA SE OBJAVI u skladu sa članom 20.4 Zakona u Službenom listu;
- X. DA PROGLASI da ova presuda stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi